

Zápis ze setkání

Termín konání: pondělí 13. 4. 2015
Časové rozvržení: 14:00 – 16:00 (občerstvení zajištěno)
Místo konání: budova Magistrátu města Brna, Koliště 19
zasedací místnost ve 4. patře

PROGRAM:

1. Úvod (obsah a cíl setkání, plánovaná struktura 4. Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně)
2. Představení informací vzešlých z dotazníků od členů pracovních skupin
3. Diskuze ohledně aktuálních potřeb uživatelů sociálních služeb, včetně těch, které sociální služby přesahují
4. Závěr

ad 1. Úvod (obsah a cíl setkání, plánovaná struktura 4. Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně)

Koordinátor komunitního plánování R. Janík přivítal přítomné, představil vedoucího pracovní skupiny Mgr. Ladislava Ptáčka a seznámil s programem. Cílem setkání je diskuze o potřebách týkajících se této cílové skupiny. Které potřeby jsou pokryty, které nedostatečně a které pokryty nejsou. Cílem setkání je zformulovat hlavní okruhy potřeb a navrhnout priority do 4. Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně (dále jen KP). Na posledním červnovém setkání budou definovány a jasně formulovány priority, konkrétní opatření a jejich realizátoři.

Koordinátor R. Janík požádal přítomné o trpělivost, co se týká zaslání zápisu. Pracovních skupin je osm, diskuze jsou obsáhlé a zpracování zápisu tedy bude nějaký čas trvat. Kromě samotného zápisu bude také rozesláno shrnutí identifikovaných potřeb, tedy výstup z dnešního jednání. Do příští pracovní skupiny budou členové pracovní skupiny požádáni o doplnění informací a případné komentáře k identifikovaným potřebám. Tyto podklady pak budou sloužit k jednání na červnovém setkání (kde se již budou konkrétně formulovat a schvalovat priority a opatření).

Struktura 4. Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně

KP bude vytvořen na dva roky 2016 – 2017. Struktura bude velmi podobná minulým KP. Každá kapitola pro jednotlivé cílové skupiny bude obsahovat priority, což je obecně okruh identifikovaných potřeb a opatření, která představují způsob, jak bude potřeba naplněna (jak se bude daná potřeba řešit). Opatření je pak rozpracováno na konkrétní dílčí kroky (aktivity vedoucí k jeho realizaci). Dotčení realizátoři (organizace), kteří se k realizaci daného opatření přihlásí, vyplní příslušné formuláře, ve kterých opatření rozpracují (popis, cíl, harmonogram atd..). Dále bude KP opět obsahovat systémové priority, přičemž jedna z nich se bude opět týkat zachování stávající komplexní sítě sociálních služeb (v dané kapacitě) pro jednotlivé cílové skupiny. Další systémové priority se budou týkat například spolupráce s JMK, a také průřezových témat, což jsou společná témata, která se objevují napříč cílovými skupinami. KP bude rovněž obsahovat dlouhodobě problémová a neřešená témata a specifické oblasti přesahující sociální služby a to podobně jako v předchozím KP v rámci podkapitoly

„Neřešené oblasti a trendy do budoucna“. Nově budou do KP zpracovány rozvojové záměry vhodné k financování z EU. Při tvorbě KP bude muset být respektován Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2015 – 2017 (SPRSS), jen tak bude zajištěna reálnost nastavených opatření. Záměry, které nebudou v souladu se SPRSS nebo které nebude možné realizovat během dvou let, budou zaneseny v přesahových oblastech. Rovněž nebude možné zařadit do opatření takové záměry, ke kterým se nepřihlásí žádný realizátor. KP bude přes letní měsíce 2015 Referátem KPSS zpracován, v září proběhne připomínkový řízení a poté bude KP předložen k projednání orgánům města Brna.

Na nedávné konferenci JMK byla sdělena informace, aby poskytovatelé případné dotazy ohledně financování zasílali Mgr. Martině Blešové. Koordinátor upřesnil, že Mgr. Martina Blešová pracuje na Oddělení sociálních služeb Odboru sociálních věcí KrÚ JMK, přičemž financování spadá do kompetence Oddělení ekonomiky a kontroly Odboru sociálních věcí KrÚ JMK. Doporučil tedy, aby se poskytovatelé s případnými dotazy ohledně financování obraceli právě na zmíněné Oddělení ekonomiky a kontroly. Na Mgr. Martinu Blešovou (jakožto koordinátorku KPSS v JMK) je možné směřovat dotazy týkající se komunitního plánování na krajské úrovni.

Spolupráce města Brna s Agenturou pro sociální začleňování především v oblasti tzv. „Koordinovaného přístupu k řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit“ („KPSVL“). Spolupráce se bude týkat hlavně pracovní skupiny Osoby ohrožené sociálním vyloučením, Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením a pracovní skupiny Děti, mládež, rodiny. Kolega Mgr. Tomáš Jurčík bude dotčené organizace kontaktovat s výzvou zapojení do pracovní skupiny, která bude čítat cca dvacet členů (jde především o to, aby pracovní skupina byla „akceschopná“). Přímo pracovní skupiny se tedy nebudou moci zúčastnit všichni, ale z procesu nebude vyloučen nikdo. Z pracovních skupin budou vznikat zápisy, které budou rozesílány na vědomí širšímu plénu.

Na dnešní setkání byli pozváni také uživatelé sociálních služeb, kteří byli vyzváni, aby se vyjádřili ke svým potřebám tak, jak svou situaci vnímají oni sami, především tedy ve vztahu k sociálním službám a celkově v rámci sociální oblasti (s vědomím toho, že jejich životní situace se pochopitelně dotýkají i další oblastí - např. oblasti školství, zdravotnictví, bydlení apod.).

ad 2. Představení informací vzešlých z dotazníků od členů pracovních skupin

Vedoucí pracovní skupiny L. Ptáček shrnul výstupy, z kterých nevyplývaly žádná tvrdá data, spíše reflektovaná zkušenost. Z výstupů je zřejmé, že tak, jak je pracovní skupina koncipovaná, pokrývá potřeby cílové skupiny. Síť poskytovatelů je provázaná, soudržná a funkční. Nedostatkem je, že klient „rotuje“ v systému, až se v něm zacyklí. Klienty se málo daří dostávat ze systému např. na otevřený trh práce či do běžného bydlení. Co se týká pobytových služeb, platí úměra, čím nižší standard bydlení/ubytování, tím nižší je přetlak zájemců o službu. Tedy s rostoucí úrovní služby (noclehárna – ubytovna – bytová jednotka v AD apod.) roste poptávka po službě a přetlak zájemců. Volná místa jsou de facto jen v noclehárnách. Obecně ale platí, že poptávka nabídku převyšuje a je de facto nezjistitelné, jak velká ta poptávka reálně je, neboť když klient se svou žádostí o místo ihned neuspěje, často si žádost nepodá, „nestoupne“ si do pořadníku, ale zkusí to jinde či jinak. Kontraindikací k přijetí jsou zdravotní indikace a nesoběstačnost zájemců o službu. Tyto osoby propadávají systémem a zůstávají ve svých potřebách neuspokojeni. Co se týká ambulantních služeb, čím více specializované zařízení, tím více volných kapacit. Volné kapacity má např. In Iustitia nebo Bílý kruh bezpečí. Naopak dlouhé čekací doby se týkají dluhového poradenství.

ad 3. Diskuze ohledně aktuálních potřeb uživatelů sociálních služeb, včetně těch, které sociální služby přesahují

J. Choma, klient AD, Diecézní charita Brno. Uvítal by možnost přivýdělnku. Např. v AD v Jihlavě když se klient přihlásil na úklid, dostal finanční odměnu. Sociální dávky sniženy nebyly. Také by uvítal brigádu, kde by byla výplata např. jedenkrát za týden. J. Choma navrhuje, aby v rámci AD byl stánek, kde by klienti AD mohli prodávat např. své výrobky. Nebo aby takový stánek byl např. na náměstí Svobody. Dále mluvil o situaci, kdy je do azylového domu přivezen klient, který nemůže být přijat, protože azylový dům mu nemůže po zdravotní stránce zajistit péči.

Z. Medňanská, AGAPO o.p.s., na Slovensku existuje azylový dům, kde je poskytována zdravotní péče.

V. Johda, klient AD. Armáda spásy ČR. Uvítal by, kdyby byla možnost, aby organizace dostala dotaci na koupi nových věcí, např. skříně a stoly. Stávající jsou nevyhovující. Také by rád pracoval, např. pro město.

R. Janík, Odbor sociální péče, určitou část z poskytnutých dotací určených na soc. služby lze na vybavení do zařízení použít, nicméně jen do omezené výše – jedná se tzv. dlouhodobý hmotný majetek. Na větší investice takového charakteru se musí organizace snažit získat prostředky z jiných zdrojů (sponzorské dary, nadace, sbírky apod.).

J. Dolák, Společnost Podané ruce, o.p.s., organizace má v plánu rozšířit sociálně terapeutickou dílnu Eikón např. o balení výrobků. Víze nízkoprahové dílny. Klient by přišel, udělal by práci a hned by dostal peníze. Kapacita chráněného bydlení, přechodových bytů Pasáž, je naplněná. Organizace uvažuje nad rozšířením služby. Je dobré začít u klientů s bydlením, na které bude navázaná sociální služba. Např. u klientů, kteří se vrací z výkonu trestu a nemají zázemí. Organizace provozuje kontaktní centrum, kde není kapacitně možné se klientům více věnovat. O patro výš ve stejné budově je Poradenské centrum Pasáž, kde je s klienty jejich situace a návrat do běžného života řešen podrobněji. Dále organizace vnímá převis poptávky, co se týká terénní práce. V současné době má organizace kapacity na pokrytí ulic Cejl, Bratislavská a Francouzská. Terénní práci by organizace ráda rozšířila i do jiných lokalit. Case management se osvědčil a organizace v něm bude nadále pokračovat.

J. Kosorin, Armáda spásy, v programu Prevence bezdomovectví mají klienti reálnou naději na skutečnou integraci zpět do společnosti. V dubnu 2016 by se mělo stát prvních dvanáct rodin z podnájemníků tréninkového bytu nájemníky městské části. V západní Evropě mají developeři povinnost vyčlenit v domě pár bytů jako sociálních, v ČR tomu tak není. Organizace má v plánu posílit terénní programy pro osoby bez přístřeší. Terénní práci pokrývá jeden 0,5 úvazek streetworkera na území Brno – střed.

K. Knoflíčková, Odbor sociální péče, Referát péče o seniory, bylo by dobré mít k dispozici zařízení, kde by byla poskytována také ošetrovatelská péče pro osoby, které ji potřebují a které v současné době nejsou z tohoto důvodu přijímány stávajícími sociálními službami.

B. Minaříková, ÚMČ Brno – střed, souhlasí s potřebou avizované městské ubytovny či podobného zařízení pro klienty s vícečetnými diagnózami, kteří jsou v současné „neumístitelní“. Chybí také služba stříhání a holení. V běžném kadeřnictví je zanedbaný klient odmítnut. Ve Středisku osobní hygieny na Rumišti 11 je možnost pouze sprchy.

M. Nešporová, In Iustitia o.p.s., potřeba nízkoprahového právního a sociálního poradenství nabízeného přímo v terénu, a to i mimo Brno. Stávající služby jsou vysokoprahové a nenabízí terénní práci. Organizace má v plánu docházet za klienty, kteří mají problém přijít do organizace (vyhledávání osob ohrožených násilím z nenávisti v terénu).

D. Oplatek, Občanská poradna Brno, bylo by potřeba vyjasnit pojmy. Co znamená základní právní a dluhové poradenství, jaký je jejich obsah. Kapacity dluhového poradenství by bylo potřeba rozšířit. S poradenstvím by bylo potřeba vyjít do terénu, do domácností lidí, kteří nejsou schopni přijít sami.

R. Janík, OSP MMB, problematika právního a dluhového poradenství je zmiňována v podstatě na všech pracovních skupinách a zmíněné vyjasnění těchto pojmů by určitě nebylo od věci. Bude-li zájem, je možné k tomuto uspořádat speciální setkání.

R. Kasanová, Lotos – doléčovací centrum, organizace poskytuje dvě registrované sociální služby. Jenda z nich jsou terapeutické komunity (k dispozici je jeden byt pro muže a jeden byt pro ženy). S majitelem domu, kde je byt pro muže, vede organizace jednání o získání dalších bytů, v plánu je službu rozšířit. Problémem je, jak je služba zařazena podle zákona č. 201/2006 Sb. Obsahem služba spíše odpovídá službám následné péče s pobytovou formou. V době registrace tato forma nebyla možná, byla přidána až v rámci novely zákona. V roce 2011 služba prošla inspekcí sociálních služeb. Druhou poskytovanou službou jsou služby následné péče, ambulantní forma. Tuto službu by bylo potřeba rozšířit o individuální poradenství pro osoby ohrožené závislostí na alkoholu nebo jejich blízké. Popřípadě registrovat odborné sociální poradenství, ale poradenství zaměřené na blízké nesplňuje kritéria odborného sociálního poradenství a hlavně JMK v současné době vznik nových služeb odborného sociálního poradenství nepodporuje. Možnost je, že by organizace poskytovala dvě služby následné péče, jedna by byla poskytována ambulantní formou a druhá pobytovou formou. KrÚ JMK odkázal organizaci ohledně této záležitosti (přeregistrování služby) na město Brno.

P. Šimon, Diecézní charita Brno, bylo by potřeba zřídit pro klienty lékařskou ordinaci. Mnoho z nich není registrováno u praktického lékaře a díky tomu se nedostanou k odborným vyšetřením, neboť nemají žádanku.

R. Dreslerová, A Kluby ČR, o.p.s., organizace má v plánu získat byty, v kterých by našli přechodné ubytování lidé opouštějící léčebny, kteří se léčili ze závislosti na alkoholu.

R. Musilová, ROZKOŠ bez RIZIKA, terénní programy jsou zaměřené především na ženy pracující v sexbyznyse, terén je službou poměrně pokrytý. Organizace má v plánu navýšit úvazek pracovnice, která poskytuje on-line poradenství.

N. Voralová, Diecézní charita Brno, sociální rehabilitace se věnuje dvěma cílovým skupinám – dlouhodobě nezaměstnaným lidem a lidem s duševním onemocněním. Organizace má v plánu vyjít do terénu, do domácností za lidmi, kteří nejsou schopni přijít do organizace. Dále má organizace v plánu opět se více zaměřit na systém burzy práce.

R. Janík, OSP MMB v diskuzi zmíněné přesahové záležitosti mimo zákon č. 108/2006 Sb. (tedy mimo základní činnosti služeb definované tímto zákonem), které nebude možné řešit v rámci konkrétních opatření v chystaném KP, bude možné přenést na platformu pracovní skupiny pro sociální oblast v rámci spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování. Prostor by mohl být např. pro sociální podnikání, komunitní centra, rozvoj metod práce jako je case management apod.

ad 4. Závěr

Vedoucí pracovní skupiny L. Ptáček shrnul diskuzi:

Zaměstnávání – práce

- Krátkodobá brigáda
- Nízkoprahová dílna

- Diecézní charita Brno, CELSUZ – burza práce

Bydlení

- Sociální bydlení
- Podporované bydlení se sociální službou
- Zdravotní péče v pobytových zařízeních

DSP pro osoby s vícečetnými diagnózami (krátkodobé/dlouhodobé pobyty)

Středisko osobní hygieny – rozšíření kapacity o služby stříhání apod.

Poradenství

- Nízkoprahové právní poradenství
- Rozšíření dluhového poradenství
- Rozvoj case managementu (Společnost Podané ruce, o.p.s.)

Lotos – doléčovací centrum o.p.s. – rozšíření bytů pro muže (6 osob), rozšíření služeb následné péče

A Kluby ČR o.p.s. – 3 nové byty

Terén: Společnost Podané ruce, o.p.s. – rozšířit mimo sociálně vyloučené lokality; on-line ROZKOŠ bez RIZIKA; Armáda spásy – rozšíření terénní práce, Diecézní charita Brno, CELSUZ – výjezdy za klienty

Občanská poradna Brno: dluhové poradenství

Lékařská péče

Na závěr se **vedoucí pracovní skupiny L. Ptáček** se všemi účastníky rozloučil a poděkoval jim za účast a aktivní spolupráci.

Poté **koordinátor komunitního plánování R. Janík** oznámil, že další setkání pracovní skupiny „Osoby ohrožené sociálním vyloučením“ se uskuteční dne **4. 6. 2015 v 13:00 v zasedací místnosti ve 4. patře na Kolišti 19.**

Zapsali: J. Stárková, R. Janík

Dne: 13. 4. 2015